

เทศน์เช้า วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาโลกเรียกร้องความเป็นธรรม ทุกคนจะบอกว่าตัวเองไม่ได้รับความยุติธรรม ถ้าความยุติธรรมนี้เราเข้าใจไม่ได้ ถ้าเราเข้าใจนะ ความยุติธรรมทางโลก ยุติธรรมทางธรรมล่ะ? ถ้าธรรมมันไม่ยุติ เวลาเราภาวนา เห็นไหม ถ้าเราภาวนาเริ่มต้น เราพิจารณาไปแล้วมันไม่ขาด นี่มันไม่ยุติ มันไม่จบ ความยุติธรรม ยุติด้วยธรรม แต่เรายุติด้วยความรู้ความเห็นของเรา ความรู้ความเห็นของเรามันเจอไปด้วยกิเลส มันเจอไปด้วยกิเลสนะ ถ้าไม่เจอไปด้วยกิเลส คุณติเวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดไว้ชัดเจนมาก แต่ทำไมเราไม่เข้าใจล่ะ?

มีคนศึกษามาก เวลาคนศึกษานะ นี่สมัยเราอยู่ทางอีสานไง พระเขาเล่าให้ฟัง ๘ ประโยค เป็นเลขห้าฉัณณะภาคด้วย มาถามหลวงปู่ฝั้นเอง ว่านี่ท่านศึกษามาจบ ๘ ประโยค รู้ไปหมด ในทางพระไตรปิฎกรู้ไปหมดเลย รู้ว่าพระพุทธเจ้าสอนใครด้วย แต่เวลาประพฤติปฏิบัติเองนี่จับจด ไม่มีทางจะไปได้เลย เหตุผลเขาอธิบายเลยนะ เวลาสอนพระโมคคัลลานะอย่างหนึ่ง พระสารีบุตรอย่างหนึ่ง เวลาสอนพระเป็นพระอรหันต์ สอนองค์ละอย่างๆ มันไม่เหมือนกัน

พอไม่เหมือนกัน เห็นไหม เขาบอกว่าเขาศึกษาหมด เขาเข้าใจหมดเลย แต่เขาก็สับสนหมดเลย สับสนเพราะว่าเขาจะเอาสิ่งใดมาเป็นแนวทางปฏิบัติของตัวเองไม่ได้ เวลาไปศึกษาเข้าใจหมดนะ แต่แนวทางปฏิบัติของตัวเองทำอย่างไร? นี่ไปถามหลวงปู่ฝั้น หลวงปู่ฝั้นถามว่า

“ทุกข์เื้องอยู่ที่ไหน?”

นี่เวลาถามผู้รู้ เห็นไหม ผู้ที่ปฏิบัติจริงเขาปฏิบัติมา เขารู้ เขาปฏิบัติมามันปฏิบัติอย่างไร? ท่านถามกลับไง ถามกลับว่า

“ทุกข์มันอยู่ที่ไหน? กำหนดที่นั่น”

ทุกข์ของแต่ละคน เห็นไหม เวลาทุกข์เป็นสากล ทุกข์นี้ทุกคนทุกข์หมดเลย แต่ทุกข์ด้วยเหตุอะไร? ทุกคนมีความทุกข์แตกต่างกันมานะ เหตุผลของคนไม่เหมือนกันหมดเลย แต่ผลของมันคือทุกข์เหมือนกัน ฉะนั้น เวลาพูดถึงเหตุผลๆ นี้กิเลสมันไม่มีเหตุผลของมันหรอก ถ้ากิเลสมันไม่มีเหตุผลของมัน เวลาเราปฏิบัติขึ้นมา เราเกิดมามีวิชาไหม? คนเกิดมาทุกคน เพราะมีวิชาถึงได้พาให้เราเกิด ทีนี้วิชามันอยู่ที่ไหน?

ปฏิสนธิจิต วิชาอยู่ที่จิตได้สำนึก อยู่ที่ตอของจิต อยู่ที่ฐิติจิต อยู่ที่กัณบั้งของใจ แล้วความรู้สึกนึกคิดของเรา เวลาเรตรีกในธรรมๆ มันมาด้วยอะไรล่ะ? นี่มันถึงยุคถึงด้วยธรรมไม่ได้ มันมีกิเลสของเราเจอเข้ามาไง มันไม่ยุคถึงด้วยธรรม นี่เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายุคแล้ว ยุคในขณะที่ยังองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม แล้ววางธรรมและวินัยไว้ นี่สะอาดบริสุทธิ์ แต่เวลาเราศึกษาเข้าไป เรามีกิเลสของเราไปศึกษาในธรรมวินัยนั้น

เวลาเราใช้ปัญญาของเรา นี่เรารู้มรรคญาณๆ กิเลสญาณ ญาณของกิเลส กิเลสมันตีความของมัน พอดีความของมัน มันก็เข้าข้างตัวเองไปหมดแหละ มันเข้าข้างตัวเอง เป็นอย่างนั้นๆ เข้าใจหมดๆ เข้าใจหมดทำไมสงสัย? เข้าใจหมดนะ เข้าใจด้วยความผิวกิน แต่ในจิตได้สำนึกมันไม่เข้าใจด้วย เวลาเข้าใจด้วยความผิวกิน เห็นไหม เข้าใจด้วยการศึกษา เข้าใจด้วยการตรรกะ เข้าใจโดยความรู้สึกของเรา แต่กิเลสมันไม่เข้าใจด้วยหรอก

เวลาเรามีปัญญา เรามีกำลัง เรามีสติ มีสมาธิ กิเลสมันก็สงบตัวลง มันก็หลบจาก มันหลบลงนะ มันหลบอยู่กัณบั้งของใจ มันรอ รอเวลา รอเวลาพอเราเริ่มคลอนแคลน เริ่มโลเล เริ่มไม่แน่ใจมันโผล่มาแล้ว ไซ้ อันนั้นก็ไม่ใช่ อันนี้ เวลาเราโลเลมันจะโผล่มาเลยล่ะ แต่ถ้าเรายังเข้มแข็งอยู่นะมันหลบอยู่ได้กัณบั้งในหัวใจ มันถึงยุคด้วยธรรมไม่ได้ สิ่งใดเป็นธรรมนะ เราเรียกรื่องความเป็นธรรมทั้งนั้นแหละ ถ้าความเป็นธรรม เราทำด้วยความบริสุทธิ์ใจของเรา

ความบริสุทธิ์ใจของเรา เราจะคุยกับเด็ก เราจะบริหารเด็ก เราจะสอนเด็กให้มีความรู้สึกนึกคิด เราก็ต้องเอาความรู้สึกของเด็กเป็นที่ตั้ง ว่าเด็กเขามีความรู้ได้แค่ไหน? มันจะมีความชอบธรรมได้แค่ไหน? นี่เราก็สรุปลงที่นั่น เห็นไหม ความยุติ ยุติโดยการสอนเด็ก ยุติโดยสังคมของเรา ยุติโดยความเป็นผู้ใหญ่ของเรา นี่มันยุติได้แค่นั้น แต่มันยังไม่เป็นธรรมอันประเสริฐ ธรรมที่เหนือโลก ทีนี้ธรรมเหนือโลก เราถึงปฏิบัติไปแล้วเราวางไว้หมดเลย

เราเห็น เราอยู่กับสังคม เห็นไหม สังคม ความคิดของสังคม นี้นมนุษย์เป็นสัตว์สังคม แล้วสังคมมันก็แตกต่างหลากหลาย ความแตกต่างหลากหลาย กระแสใจ เดียวก็เป็นอย่างนั้น เดียวก็เป็นอย่างนี้ แล้วแต่ใครจะปลุกกระแสขึ้นมา พอปลุกกระแสขึ้นมาเราก็ไปตามกระแสนั้น ไปตามกระแสนั้น เราไม่มีจุดยืนเลย แต่ถ้ายุคิโดยธรรมแล้ว เราเห็นกระแสนี้สมมุติทั้งนั้นแหละ กระแสนั้นเกิดขึ้นมาจากสังคมที่เขาอุปาทานหมู่ว่ากันไป แต่เราไม่เป็นอุปาทานหมู่ไปกับเขา

เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม เวลากระต่ายตื่นตูม นี้บอกว่าฟ้าถล่มๆ ราชสีห์บอกให้กลับไปคูชิอะโรมันถล่ม? มันไม่มีอะไรถล่มหรือ แต่ด้วยความตกใจของเรา นี้กระแส พอฟ้าถล่มขึ้นมา คนหนึ่งพุดจูดกระแสขึ้นมา สัตว์ทั้งหลายตามกันไปหมดเลย สัตว์ทั้งหลายตามกระแสนั้นไปหมดเลย แล้วธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นอย่างนั้นไหม? ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเราศึกษาขึ้นมาในยุคิโดยหัวใจของเรา

ไม่มีใครประกันความสะอาดบริสุทธิ์ของคนอื่นได้หรือ ความสะอาดบริสุทธิ์มันเกิดขึ้นจากความรู้จริงของเรา ถ้าพอกิดความรู้จริงของเราขึ้นมาแล้วมันยุติลงที่นี้ ถ้าเราเป็นธรรมแล้วนะเราจะไปแคร์สิ่งใด โลกธรรม ๘ ความรู้ความเห็นของเขา มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ สรรเสริญนินทามันมีของมันอย่างนั้นแหละ แล้วเราจะไปสั้นไหวอย่างไร? ดูสิเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายุคิแล้วนะ ยุคิฆ่ากิเลสหมดแล้ว เวลาเผยแผ่ธรรมขึ้นมา เห็นไหม ท่านยังโดนโลกธรรมกระหน่ำขนาดนั้น

โลกธรรมกระหน่ำ นี้ไอ้คนที่กระหน่ำมันเป็นใครล่ะ? มันตามีดบอดทั้งนั้นแหละ เวลามันติฉินนินทาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันเอาอะไรติฉินนินทามา มันก็เอากิเลสของมันทั้งๆ ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสะอาดบริสุทธิ์นะ แต่เวลาเขาติฉินนินทามา นี้พุดถึงถ้าเรายุคิในธรรมแล้ว เราบอกว่ายุคิธรรมแล้วมันก็เหมือนฟองอากาศ มันลอยอยู่ข้างบนลม จะไม่มีใครมาติฉินนินทาเลย เป็นไปไม่ได้หรือออก นั่นละยังโดนเข้าไปใหญ่

นี่ถ้ามัน โดนอย่างนั้น หลวงตาท่านสอนว่า

“คนโง่หรือคนฉลาดบอก? คนโง่หรือคนฉลาดพูด?”

ถ้าคนโง่พูดล้านคน นี่พูดกับคนโง่ ไม่มีเหตุมีผล ไม่มีประโยชน์หรอก แต่ถ้าคนฉลาด เห็นไหม คนฉลาดมีเหตุมีผล ฉะนั้น สิ่งที่เขาพูด เรามีปัญญาของเรา เราไตร่ตรองของเราได้ ฉะนั้น สิ่งที่เป็นโลกธรรม ๘ มันเป็นเรื่องของโลกธรรม ๘ เราไม่ได้ไปห่วงไปหวัดกับมันหรอก เรามีสติปัญญาของเรา เห็นไหม เราเอามาใคร่ครวญ เอามาพิจารณาของเรา แล้วเราก็ไม่ไปตาม กระแส นี่มันยุติได้ที่นี่ ถ้ายุติที่นี่แล้ว สิ่งที่เป็นธรรมๆ ถ้าเป็นธรรมนะ จะทำมาเมื่อไหร่ อีก ๑๐ ปี ๒๐ ปีข้างหน้า ตายไปแล้วเขายังกราบ ยังเคารพอยู่นะ

เวลาหลวงปู่มั่นท่านอยู่ในป่าในเขา เวลาท่านบรรลุธรรมขึ้นมา นี่พระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า พระอรหันต์ในยุคต่างๆ มาอนุโมทนากับท่าน อนุโมทนากับท่านนะ อนุโมทนากับหลวงปู่มั่น แล้วหลวงปู่มั่นท่านบอกว่าสิ่งที่เป็นธรรมท่านจะไม่เอาสิ่งนี้ออกมาพูด ออกมากระจ่ายในวงกว้าง แต่เรื่องอย่างนี้ท่านอธิบายให้ผู้ที่อยู่ปัญญาที่อยู่ฟัง คนที่มีสัญชาติญาณ คนที่เป็นประโยชน์ คนที่ได้สิ่งที่สะเทือนใจ นี่มาอนุโมทนากับหลวงปู่มั่นๆ

สิ่งนั้นเป็นธรรม เป็นธรรมเพราะอะไร? เพราะคุณชีวิตหลวงปู่มั่นสิ ทั้งชีวิตนะท่านอยู่ในป่าในเขาของท่าน ท่านอยู่ในป่าในเขา เอาการดำรงชีวิตของท่านเป็นครูสอนเรา ไม่ต้องเอาค่าเทศน์ของท่านนะ เอาความเป็นอยู่ของท่าน ท่านอยู่ในป่าในเขา ถ้าในทางโลกบอกว่าเป็นผู้ที่รวยไม่มีค่า คุณสัตว์ป่ามันอยู่ในป่า มันดำรงชีวิตของมันอยู่ในป่า สัตว์ป่ามันดำรงชีวิตของมัน มันก็เป็นสัตว์ป่า มันเป็นธรรมชาติของมัน แล้วนี่มนุษย์ เห็นไหม แล้วบวชเป็นพระด้วย แล้วอยู่ในป่าในเขา การอยู่ในป่าในเขา ทำไมท่านดำรงชีวิตของท่านอย่างนั้นล่ะ? นี่มันเป็นแบบอย่าง ชีวิตเป็นแบบอย่าง เป็นคติตัวอย่างให้เราดูใจ

คุณท่านใช้ผ้าบังสุกุลตลอดชีวิต ในชุดงกวัดรของ ท่านท่านทำเป็นแบบอย่าง แม้แต่การดำรงชีวิตของท่าน เห็นไหม ชีวิตเป็นแบบอย่างแล้ว แล้วเทศนาว่าการของท่านล่ะ? นี่ผู้ที่เป็นครูบาอาจารย์ พระอรหันต์ในสมัยพุทธกาลอนุโมทนา นี่มันเป็นธรรมๆ

ในสมัยปัจจุบันนี้ทุกคนก็อ้างว่าอนุโมทนา มิ่งฝันหรือเปล่า? มิ่งเพื่อเจ้าหรือเปล่า? ใครมาอนุโมทนากับมิ่ง? อนุโมทนาแล้วมิ่งทำตัวอย่างไร? นี่พระอรหันต์สมัยพุทธกาลมาอนุโมทนากับผู้ที่พฤติกรรมอย่างนี้หรือ? อนุโมทนากับผู้ที่ล้อลอย่างนี้หรือ?

นี่ในเวลาพูดนี่นะ สิ่งที่เป็นธรรมเวลาแสดงออกมา เป็นธรรมหมายถึงว่าพูดกับทำมันตรงกัน เวลาท่านพูด หลวงปู่มั่นท่านพูดแล้วพฤติกรรมของท่านเสมอต้นเสมอปลาย แล้วเป็นคติ

เป็นตัวอย่าง แต่ผู้ที่ว่าอนุโมทนา เห็นใหม่ นี่กระแสบ่นกระแสบ่นขึ้นมาเพราะอะไร? เพราะในเมื่อถ้าไม่มีของจริงก็ไม่มีการเทียมนรอก ไม่มีสินค้านิดใดที่ติดตลาดขึ้นมา จะไม่มีใครถือบปี่สินค้านั้นเอาไปจำหน่ายต่อ แต่ถ้าใครคิด ใครวิจัยสินค้านั้นขึ้นมา สิ่งที่มีคุณค่าขึ้นมาคนจะทำเลียนแบบเลย นี่ก็เหมือนกัน หลวงปู่มั่นท่านมีบุญญาธิการของท่าน

คุณในสมัยพุทธกาลนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีองค์เดียว นี่เวลาตรัสรู้มีหนึ่งเดียวเท่านั้น ไม่มีสอง ไม่มีซ้อนกัน นี่ถ้าไม่มีซ้อนกัน แล้วเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เผยแผ่ธรรมขึ้นมา นี่เรารู้แล้วมันจะตีเสมอเลยหรือ? แต่เวลาสะอาดบริสุทธิ์ เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นไป นี่ดูในทางโลกสิ มรรค ผล นิพพาน มันอยู่สุดเอี่ยม มันสูงส่งนัก นี่ไม่กล้า แต่ถ้าเราประพฤติปฏิบัติขึ้นไป ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมาละ? อันนี้เป็นการตีเสมอไหม? มันไม่เป็นการตีเสมอ เพราะ เพราะมันเป็นสมบัติภายใน เป็นสมบัติส่วนตัว

คุณครูบาอาจารย์ท่านก็อยู่ ความเคารพบูชานะ ชาวพุทธเราเวลาราบพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ใครเคยเห็นพระพุทธรูปบ้าง? ก็ไม่เคยเห็น ๒,๐๐๐ กว่าปีมาแล้ว แต่เรากราบด้วยอะไรล่ะ? เรากราบด้วยเมตตาคุณ ปัญญาคุณ พุทธคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใช่ไหม? เรากราบถึงบุญบารมีที่ท่านทำให้เรา ท่านเมตตาสงสาร ท่านวางธรรมวินัยไว้ เราได้สิ่งนี้มาเป็นเครื่องบรรเทาความทุกข์ในหัวใจของเรา นี่โดยสมณะ จี พราหมณ์ทำให้สังกรรมเย็นเป็นสุข ในวัฒนธรรมของชาวพุทธเราให้เสียสละกัน ให้ดูแลกัน ให้เจือจานกัน สิ่งนี้เราเกิดมาในกระแสของชาวพุทธ เรากราบตรงนี้ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ สิ่งที่เรากราบเพราะอะไร? กราบเพราะคุณธรรมของท่าน

นี่ก็เหมือนกัน ครูบาอาจารย์ของเรา เราเคารพของเรา เห็นใหม่ ถ้าจิตใจเราประพฤติปฏิบัติไปมันยิ่งเคารพบูชาที่ไหน? นี่สิ่งที่เราไม่รู้ท่านรู้หมด อันนี้เป็นอย่างไร? อันนี้เป็นอย่างไร? เราสัมผัสตนเองนะ ถามๆ แต่ของท่านนะ ท่านจะบอกเลยว่าถ้า! ถ้าศีล ถ้าการประพฤติปฏิบัติอย่างนี้ เวลาอยู่มันอยู่ได้ แต่เวลาจิตมันสงบเข้าไปแล้ว นี่คุณสิ ถือศีลบริสุทธิ์ร้อยหนพันหน ไม่เท่ากับเกิดสมาธิหนหนึ่ง ถ้ามีสมาธิบริสุทธิ์ร้อยหนพันหน ไม่เท่ากับเกิดปัญญาหนหนึ่ง ถ้าเกิดปัญญาที่มันเกิดปัญญามรรคญาณ ที่เข้าไปทำลายกิเลส มันจะชำระกิเลสของมันได้ นี่มันเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป

หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราท่านเห็นตรงนี้ เห็นตรงนี้ พื้นฐานที่มันจะก้าวเดินขึ้นไป เป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป มันถึงจะต้องทำให้พวกเราสะอาดบริสุทธิ์ก่อน การอยู่ในสังคมของสงฆ์ สงฆ์จะอยู่ด้วยกัน สงฆ์จะตรวจสอบกัน สงฆ์จะดูแลกัน แล้วสิ่งใด นี่เข้าหมู่ไม่ได้ๆ คือว่า ประพฤติปฏิบัติไม่เหมือนกันจะเข้าหมู่ไม่ได้ ถ้าเข้าหมู่มาแล้ว ความสะอาดบริสุทธิ์อย่างนี้จะ เป็นพื้นฐาน ถ้ามีศีลที่สะอาดบริสุทธิ์ ศีลที่ดีขึ้นมา เพราะปฏิบัติขึ้นมา ใครมีความรู้ความเห็น ต่างๆ ก็พยายามตะล่อมให้เข้าไปในทางเดียวกัน มันเป็นพื้นฐาน เห็นไหม

นี่ครูบาอาจารย์ท่านห่วงตรงนี้ ท่านห่วงว่าถ้าพื้นฐานอย่างนี้ขึ้นไป พอขึ้นไปมันจะมีภาค ของศีล มันจะเข้าถึงสมาธิ ถ้าสมาธิแล้วมันจะเกิดปัญญาขึ้นไป นี่เราก็บอกเราทำของเรา ทำของ เรา เราก็มีความรู้ความเห็นของเรา เห็นไหม มันไม่เป็นธรรม พอไม่เป็นธรรมมันไม่ยุติธรรม พอ ไม่ยุติธรรมมันก็มีความเศร้าหมอง พอมีความเศร้าหมองขึ้นไป พอไปเกิดสมาธิก็สมาธิรวนเร พอเกิดสมาธิรวนเร พอมันจะเกิดปัญญา ปัญญามันก็จ้อจล พอปัญญาจ้อจลมันก็บอกนี่มันเป็น มรรคญาณ

นี่เวลาครูบาอาจารย์ท่านคอยชี้ให้เราตรงนี้นะ แต่เราไม่เข้าใจ เราไม่เข้าใจว่าอะไรเป็น ธรรม อะไรไม่เป็นธรรม ถ้าเป็นธรรมขึ้นมา พื้นฐานที่เป็นธรรมขึ้นมา ดูพื้นฐานที่มันมั่นคง พื้นฐานที่มันดีขึ้นไป มันจะพัฒนาขึ้นไปเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป คำว่าพัฒนาเป็นขั้นเป็นตอนขึ้น ไป เราหยาบฉวยเอาเลยนะ ความหยาบฉวย พอหยาบฉวยได้ขึ้นมามันจะย้อนกลับมาดู สมบัตินี้ได้ แต่ใดมา? นี่เวลาเราไม่รู้ ครูบาอาจารย์ท่านก็ปูพื้นฐานให้ ท่านก็คอยตะล่อมให้ แต่เวลาตะล่อม ให้ เหมือนพ่อแม่สอนลูกเลย ลูกจะบอกพ่อแม่ไม่รัก พ่อแม่ไม่รัก พ่อแม่มีปัญหาไปหมดเลย

ไอ้พ่อแม่ดูแลลูกขนาดนี้ มันไม่รักตรงไหน? แต่สิ่งที่เด็กมันไม่รู้ของมัน มันก็ต้องการ ความสะอาดสบายของมัน อะไรหยาบฉวยได้ก็หยาบฉวยไป สิ่งใดเป็นโทษ สิ่งใดเป็นคุณก็ไม่รู้ สิ่งที่เป็นพิษเป็นภัยมันก็หยาบฉวยเข้าปากมัน เวลาเสร็จแล้วมันก็เป็นโทษเป็นภัยกับมันเอง แต่ มันก็ไม่รู้ใช่ไหม? แต่ผู้ใหญ่ที่เขารู้แล้ว คุณสิ่งที่เป็นพิษ ถ้าเอาเข้าปากไปมันก็เป็นโทษกับ ร่างกายเป็นธรรมดา นี่ก็ต้องยับยั้งๆ แล้วเด็กมันไม่เข้าใจ แล้วสิ่งที่มันเป็นพิษเขามีไว้ทำไม? สิ่งที่เป็นพิษเขาก็มีไว้ทำธุรกิจของเขา

ดูสิเวลาเขาต้องการ ดูสารพัดต่างๆ สิ่งที่เป็นวัตถุที่เขาทำ มันเป็นธุรกิจของเขาที่เขาต้อง ใช้ของเขา แต่เขาวางไม่พินมือเด็ก นี่เห็นไหม เป็นพิษเขาเอาไว้ทำไม? เขาเป็นประโยชน์ของเขา

ประโยชน์ขณะที่เขาทำธุรกิจทางโลกของเขา แต่ถ้ามันเป็นวัตถุใช้ใหม่? สิ่งที่เป็นวัตถุมันเป็นนามธรรมไม่ได้ สิ่งที่เป็นนามธรรมคือความรู้สึกในหัวใจ ถ้าความรู้สึกในหัวใจมาจากไหนล่ะ? มันเกิดจากปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิจิตเกิดในไข่ ในน้ำคร่ำ เกิดในโอปปาติกะ

นี่การเกิดความรู้สึกอันนั้นมันเสวยภพ พอเสวยภพเป็นมนุษย์ พอเสวยภพก็เกิดเป็นมนุษย์ พอเป็นมนุษย์เราก็จะดูแลรักษามันไป นี่เรามาศึกษาธรรมแล้วเราดูแลของเรา เห็นไหม นี่ถ้ามันเป็นธรรมนะมันยุติลง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เวลาครูบาอาจารย์เราสิ้นกิเลสไป นี่ยุติแล้ว ชีวิตที่เหลือ สิ่งที่เหลือ สิ่งที่อยู่เป็นชงชัย เป็นคนคอยบอก คอยกล่าว คอยกล่าวแก่ คอยตักเตือน ถ้าเรามีจิตใจ เรามีอำนาจวาสนา เราฟังแล้วเราเข้าใจนะ

เราเข้าใจหมายความว่าสิ่งที่เดือนมานี้มันเป็นประโยชน์ มันเป็นประโยชน์เพราะเรายังทำไม่ได้เราก็ฟังไว้ก่อน ถึงเวลานะ คุณการศึกษาสิเขายังศึกษาทันกันได้ ในการปฏิบัตินะ สมาธิก็คือสมาธินั้นแหละ คนหนึ่งได้สมาธิ อีกคนหนึ่งไม่ได้สมาธิ แล้วมาคุยกัน ไอ้คนไม่ได้ก็คือไม่ได้ใช้ใหม่? สมาธิก็คือสมาธินั้นแหละ แล้วเวลาเราปฏิบัติขึ้นมา เราเกิดปัญญาขึ้นมา เกิดมรรคญาณขึ้นมา เวลามันชำระกิเลสขึ้นมา นี่ไงมันทันกันได้ไง นี่สติก็ทันกับสติ สมาธิก็ทันกับสมาธิ เวลาเกิดปัญญาขึ้นมา ถ้ามันเป็นเหตุเป็นผลขึ้นมามันทันกันหมดแหละ แล้วมันทันกันหมดมันหลงกันได้ไหม?

นี่ไงเวลาครูบาอาจารย์บอกเราก่อนว่าเป็นไปได้อย่างไร? เป็นไปได้ได้อย่างไร? พอไปเผชิญเข้านะ เอ๊ะ! เอ๊ะ! ท่านบอกไว้หมดแล้ว เราไม่รู้ เราไม่รู้นะ แหม มันจะตืออกชกตัวเลย เราไม่รู้ เราไม่รู้ พอรู้แล้วนะ เราไม่รู้คืออะไร? เราไม่รู้คือวิชาใจ นี่ไงวิชาคือความไม่รู้ แล้วพอมันรู้ขึ้นมาล่ะ? พอมันรู้ขึ้นมาแล้วนะจบ นี่เราจะบอกว่ามันไม่มีการวัดรอยเท้าหрок จิตใจที่มันประพฤติปฏิบัติเข้าไปแล้วมันจะรู้บุญรู้คุณนะ มันจะเห็นบุญเห็นคุณนะ ถึงจะมีความสะอาดเสมอกันมันก็คือว่าเป็นบุญเป็นคุณ

ดูพระสารีบุตรสิ พระอัสสจินอนอยู่ข้างไหนนะ คอยสืบข่าว จะนอน จะเอาศีรษะไปทางนั้น พระสารีบุตรเป็นอัครสาวกเบื้องขวานะ พระอัสสชิเป็นพระปัญจวัคคีย์ นี่ได้สำเร็จมาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาพระสารีบุตรไปถามพระอัสสชินะ ว่า

“ธรรมที่ปฏิบัติใครเป็นคนสอนมา?”

“โอย เราเป็นผู้บวชใหม่ นี่ผู้บวชใหม่ธรรมเราน้อย”

นี่คุณ คุุพระที่เป็นพระอรหันต์สิ แล้วก็บอกสิ่งนี้พระพุทธเจ้าสอนอย่างนี้ๆ เวลาพระสารีบุตรท่านบรรลุธรรมขึ้นมา ท่านเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา จะนอนที่ไหน จะเอาศิระะไปทางที่พระอัสสชิอยู่ที่นั่น จะคอยฟังข่าวเรื่องพระอัสสชิอยู่ทางทิศใด เวลานอนจะเอาศิระะไปทางนั้น อย่างนี้เป็นการวัดรอยเท้าไหม? แต่ความสะอาดบริสุทธิ์ ยุติธรรมแล้วมันเหมือนกัน มันเสมอกันแน่นอน แต่ด้วยความเคารพบูชา ด้วยการเห็นบุญเห็นคุณ ไม่ใช่การวัดรอยเท้าหรอก แต่ในการประพฤติปฏิบัติเราต้องปฏิบัติขึ้นไปถึงที่นั่น เราถึงจะสิ้นสุดแห่งทุกข์ใจ

เราจะปฏิบัติของเราให้ถึงสิ้นสุดแห่งทุกข์ ถึงปฏิบัติไปกับเรา ฉะนั้น ครูบาอาจารย์คอยชี้ คอยนำเรา คอยชักคอยนำเรา เราจะรู้หรือไม่รู้เราปฏิบัติของเราไป ถ้าปฏิบัติของเราไปนะ นี่มัน อืม อืมอยู่นั้นแหละ แต่ปฏิบัติไปเถอะ ถ้าเรารู้จริง พอเราเห็นจริงของเรา เราจะบอกอาจารย์เอง อาจารย์ อาจารย์สอนผิคนะ ของผมเป็นอย่างนี้ ของฉันผิคนะ ปฏิบัติให้มันจริงขึ้นมา แล้วไปบอกเลยว่าอาจารย์ผิคนะ นั่นแหละมันถึงจะเป็นความจริง แต่ถ้าเราปฏิบัติขึ้นไปแล้ว พอมันไปถึงที่นั่นปั๊บ เออะ เออะ ท่านรู้ก่อนเรา

หลวงตาท่านพูดบ่อย เราจะรู้อะไรไปท่านรู้แล้ว เราจะไปเล่าให้ฟังท่านรู้แล้ว หลวงปู่มัน ท่านรู้แล้วๆ ท่านรู้ก่อน แล้วท่านพยายามชักนำ พยายามดึงขึ้นไป แต่เวลาปฏิบัติไป มันก็ต้องมี ธรรมดาความรู้ความเห็นเรา นี่ท่านบอกว่าเวลาท่านโต้แย้ง โต้แย้งเพราะว่าเพื่อหาข้อสรุป เราไม่ได้โต้แย้งด้วยทิฐิมานะ เราไม่ได้โต้แย้งด้วยพาล แต่เราก็มีข้อมูลใช่ไหม? เราก็ปฏิบัติ เราก็เห็นใช่ไหม? เราก็ปฏิบัติ เราก็จะโต้แย้งเอาความจริง ถ้าโต้แย้งเอาความจริงมันต้องโต้แย้ง ครูบาอาจารย์เวลาท่านสนทนาธรรมกันมันเป็นอย่างนั้น ชัมมสากัจฉา เอตัมมังคลมุตตมัง แต่เวลามันไปถึงท่านรู้แล้วๆ พอไปถึงที่สุด นี่ใจขอให้ปฏิบัติไป อริยสัจมีหนึ่งเดียวเท่านั้นแหละ แล้วมันเป็นจริง

นี่ถ้าเป็นธรรมนะ สิ่งที่เป็นธรรม เราแสวงหาธรรมกัน เราปฏิบัติเพื่อธรรมกัน เราทำของเรา เพื่อประโยชน์กับเรา ทำไป นี่มันเป็นปัจจุัตถัง มันเป็นสันติภูมิกะไม่มีใครรับรองความสะอาดบริสุทธิ์ของคนอื่นได้หรอก แต่ถ้าเราทำแล้วรู้จริง เห็นไหม เพราะครูบาอาจารย์ท่านผ่านไปแล้ว มันก็อันเดียวกัน ท่านถึงได้รับรองใจ ท่านบอก ไซ้ เหมือนกัน แต่ถ้ายังไม่ใช่ท่านก็หา

อุบายบอกเรา ให้เราได้พลิกแพลง ให้เราได้ตรวจสอบ ให้เราได้ประพฤติปฏิบัติ แล้วมันจะ
คัดเลือกเอาความจริง ถ้าเป็นความจริงแล้วจบ เอวัง